

[Gunnar Fog-Petersen.]

hvad de offentlige Midler skal bruges til her i Landet, ikke været aftagende i samme Grad. Man kan ved Vurderingen af Statens finansielle Situation ikke holde sig til Finanslovens Udgiftsposter alene, men maa, som vort offentlige Liv nu er konstrueret og formet, undersøge helt andre Forhold, hvis man vil komme til et rigtigt Resultat. Saa vidt forgrenet som Statens og Kommunernes Virksomhed efterhaanden er blevet, er Spørgsmaalet ikke saa meget dette, hvordan Statens Budget balancerer, men mere dette: hvor stor en Del af Nationens Indtægt kan der gaa gennem de offentlige Kasser, uden at Erhvervslivets producerende Kraft nedsættes, hvor stor en Del af, hvad Nationen som Helhed tjener, kan man lade gaa gennem de offentlige Kasser uden at forøge Arbejdsløsheden i vort Land? Det er det store, vanskelige økonomiske Spørgsmaal. Nu kan man dertil sige, at i samme Grad som der gaar stigende Beløb gennem de offentlige Kasser, i samme Grad kan det offentlige sætte Virksomhed i Gang og derved lidt efter lidt afløse, hvad der svækkes inden for det private Erhvervslivs Omraade. Dette har ogsaa i ikke helt ringe Grad fundet Sted inden for vort Samfund, men det er et vanskeligt Problem, et vanskeligt Spørgsmaal, om man bør fortsætte ad denne Vej, og ser jeg paa Oversigten over Statens Driftsbudget paa Indtægtssiden, §§ 1, 2 og 3, saa finder jeg ikke i de Beløb, som den højtærede Finansminister præsenterer os for, under disse 3 Paragraffer nogen Opfordring til at gaa med Stormskridt ad denne Vej. Der staar nemlig: Udbytte af Domænerne: minus 1 Mill. Kr., Udbytte af Statsvirksomhederne: minus 25 Mill. Kr. og Udbytte af Rentekontoen: minus 9 Mill. Kr. Navnlige de to første Poster er jo afgørende i denne Forbindelse. Vi har inden for vort Parti og vor Gruppe altid haft den Opfattelse, at Staten skulde være kontrollerende, støttende, tilrettelæggende, vejledende, ophjælpende, og at den i denne Henseende maatte gaa endog meget vidt og langt videre end tidligere til Gavn for hele Befolkningen; men vi har i samme Grad været betænkelige ved, at Staten selv paa-tog sig Virksomheder, som tidligere har været drevet af private med Fordel; vi har været det ud fra den Betragtning, at alt, hvad

Staten rører ved, har en Tilbøjelighed til at fryse og stivne. Derfor tror jeg, man skal have sin Opmærksomhed henvendt paa ikke at gaa videre, end man er gaaet hidtil i Henseende til at føre Nationens Indtægter gennem de offentlige Kasser.

Man maa nu imidlertid ikke lade sig vildlede til at tro, at den Del af Skatterne, som er hemmende for Erhvervslivet, i betydende Grad er de Skatter, som udskrives efter en stærkt stigende Skala i Formue- og Indkomstskatteloven. Der, hvor Erhvervslivet er stærkest svækket i Øjeblikket, i Landdistrikterne, er det ikke Statsskatten, som er Aarsagen til den deprimerede Stilling, som Erhvervene indtager. Kommuneskatterne kan have øvet nogen Indflydelse derpaa, men Statsskatterne har det ikke været og er det heller ikke i Dag. Jeg nærer ingen Betænkelighed ved den Stilling, som Formueskattens og Indkomstskattens stigende Skala viser, den Højde, den viser i Dag, idet mit Parti har den Opfattelse, at man gennem Skatteudskrivningen ikke fuldstændig, men i nogen Grad kan udjævne Uligheder, som er opstaaet i Befolkningen; vi lever just i en Tid — det ærede 2det Medlem for 5te Kreds (Schaumann), der talte for de Konservative, pegede derpaa —, hvor der dannes sig endog ret skarpe Lag i Befolkningen. Hovedstad, Købstæder, Landdistrikter: Trip, Trap, Træsko. Det er ved at blive saaledes i vort Land, at vi har en stor og velstaaende Hovedstad, en halv-fattig Provinskøbstadsbefolkning og en forarmet Landbefolkning. Og dette er en økonomisk Udvikling, som ikke vil være lykkelig, ikke vil være heldig, og som er stridende mod, hvad den demokratiske Udvikling inden for Landets Grænser har tilsigtet. Alt, hvad vi fra Statsmagtens Side kan gøre for at modvirke denne Udvikling, som vi ikke selv har skabt, som er skabt af Konjunkturer og Forhold udefra, bør vi gøre og sætte Magt og Styrke ind derpaa.

I denne Forbindelse nævnte det ærede 2det Medlem for 5te Kreds den Strid, der har staaet i det andet høje Ting, og som jeg ikke skal komme langt ind paa, saa meget mindre som jeg i Fjor ved Finanslovens Behandling kom ind paa Spørgsmaalet om Statens Teaterdrift.

Det ærede 2det Medlem for 6te Kreds (Hauch) sagde, at de 750 000 Kr. var falsk